

RJ-Uiting 2024-11: Ontwerp-Richtlijn RJ 214 ‘Financiële vaste activa’

<i>Hoofdstuk RJ</i>	<i>214 ‘Financiële vaste activa’</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>Alle alinea’s</i>
<i>Hoofdstuk RJk</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Status</i>	<i>Ontwerp-Richtlijn</i>
<i>Publicatiedatum RJ-Uiting</i>	<i>28 mei 2024</i>
<i>Voorgestelde ingangsdatum</i>	<i>1 januari 2025 (eerdere toepassing toegestaan)</i>
<i>Commentaarperiode tot</i>	<i>28 juni 2024</i>

Inleiding

Voor wie is deze RJ-Uiting relevant

Deze RJ-Uiting is relevant voor rechtspersonen met deelnemingen in de geconsolideerde of enkelvoudige jaarrekening.

Welke wijzigingen stelt de RJ voor

De RJ stelt voor om de structuur van hoofdstuk 214 ‘Financiële vaste activa’ te verbeteren om daarmee de toegankelijkheid te vergroten. Met deze aanpassingen worden geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Ingangsdatum

De RJ stelt voor de aanpassingen van kracht te laten zijn voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025. Mede gezien de aard van deze wijzigingen wordt eerdere toepassing aanbevolen.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze kunnen tot uiterlijk 28 juni 2024 worden ingediend bij het RJ-secretariaat, bij voorkeur per e-mail (secretariaat@rjnet.nl). Commentaren zullen als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Achtergrond en inhoud

De RJ heeft in het kader van het beter toegankelijk maken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving hoofdstuk 214 Financiële vaste activa herschreven. Daarbij is de structuur aangepast en is meer dan voorheen gewerkt met kopjes. Daarnaast is een aantal alinea's verwijderd, omdat de inhoud daarvan dubbel in hoofdstuk 214 was opgenomen.

De voorgestelde structuur is als volgt:

- paragraaf 0 Definities;
- paragraaf 1 Inleiding. In alinea 101 wordt beschreven dat hoofdstuk 214 is toegespitst op deelnemingen. Voor de verwerking, waardering, resultaatbepaling, presentatie en toelichting van vorderingen en effecten wordt verwezen naar hoofdstuk 290 Financiële instrumenten, 222 Vorderingen en 226 Effecten. Hoofdstuk 214 is voor vorderingen en effecten echter wel van toepassing voor wat betreft de algemene presentatie- en toelichtingsvereisten voor financiële vaste activa;
- paragraaf 2 De begrippen deelneming en dochtermaatschappij;
- paragraaf 3 Waardering van deelnemingen. In deze paragraaf wordt de waardering van deelnemingen met en zonder invloed van betekenis behandeld. Het begrip invloed van betekenis wordt uiteengezet.
- paragraaf 4 Algemene aspecten van de vermogensmutatiemethode;
- paragraaf 5 Overige aspecten van de vermogensmutatiemethode. In deze paragraaf wordt onder meer ingegaan op de verwerking van verwateringsresultaten en de verwerving van deelnemingen onder gemeenschappelijke leiding;
- paragraaf 6 Waardering deelnemingen tegen kostprijs;
- paragraaf 7 Presentatie; en
- paragraaf 8 Toelichting.

In paragraaf 4 wordt voorgesteld te verduidelijken dat wanneer een deelneming volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, waardering moet plaatsvinden tegen nettovermogenswaarde. Uitsluitend als de nettovermogenswaarde niet kan worden vastgesteld, is waardering op basis van zichtbaar eigen vermogen toegestaan.

Verder wordt voorgesteld een verduidelijking aan te brengen met betrekking tot de omvang van de voorziening deelneming. Als de vermogenswaarde van de deelneming negatief is geworden, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. Als de deelnemende rechtspersoon andere belangen heeft in de deelneming die als uitbreiding van de netto-investering in de deelneming worden aangemerkt, dan wordt de negatieve vermogenswaarde van de deelneming op deze belangen in mindering gebracht tot maximaal de negatieve vermogenswaarde. Als daarna nog een negatieve vermogenswaarde overblijft gaat de deelnemende rechtspersoon na of hij een in rechte

afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om de deelneming tot betaling van zijn schulden in staat te stellen. Als dat het geval is wordt een voorziening deelneming verwerkt voor zover de deelnemende rechtspersoon een waarschijnlijke uitstroom van middelen verwacht en hij de omvang daarvan betrouwbaar kan vaststellen.

De RJ stelt voor de alinea's met betrekking tot de toepassing van de IFRS*¹-grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening in de enkelvoudige jaarrekening (combinatie 3; alinea 312 tot en met 312b) te verplaatsen naar paragraaf 1 van hoofdstuk 100 Inleiding.

Hoofdstuk B3.1 Financiële vaste activa in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro en kleine rechtspersonen zal worden aangepast als onderdeel van het project inzake het toegankelijker maken van de RJK-bundel.

Bij deze RJ-Uiting is een transponeringstabel opgenomen waarin is vermeld waar een alinea van hoofdstuk 214 uit de jaareditie 2024 is opgenomen in het voorgestelde hoofdstuk 214.

Indien gewenst kan een track changes versie van hoofdstuk 214 met de voorgestelde wijzigingen per e-mail worden opgevraagd bij het secretariaat (secretariaat@rjnet.nl).

---

¹ IFRS*: de door de Europese Commissie goedgekeurde standaarden van de IASB en interpretaties van de IFRS Interpretations Committee.

Transponeringstabel RJ 214 ‘Financiële vaste activa’

Huidig hoofdstuk 214	Voorgesteld hoofdstuk 214
0	0
101	101
102	102
201-202 (vervallen)	vervallen
203	101
204	101
205	821
206	202
207	202
207a	202
208	207
209	208
210	209
301	403, 302
302	306, 307
303	308, 309
304	303, 305
305	409
306	402
307	405
308	412
309	404
310	407
311	408
312	100.1
312a	100.1
312b	100.1
313	401
314	406
315	501, 813, 502
316	vervallen
317	410
317a	411
318	504
319	505
320	305
321	506
322	503
323	402
324	402
325	304, 815
326	411
326a	413
327	416
328	507
329	421
330	422
331	423
332	508

Huidig hoofdstuk 214	Voorgesteld hoofdstuk 214
333	414
333a	417
334	509
335	408
336	415
337	415
338	510
338a	511
339	418, 420
340	419
341	vervallen
341a	424
342	512
343	513
401	701, 822
402	vervallen
403	101
404	101
501	101
502	401
503	406
504	601
505	vervallen
506	602
601	vervallen
602	801
603	701
604	vervallen
605	802
606	803
607	804
608	805
609	806
610	807
611	808
612	809
613	vervallen
613a	810
614	vervallen
615	811
616	812
617	816
618	vervallen
619	817
620	818
621	819
701 (vervallen)	vervallen

214 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deze Richtlijn 214 (aangepast 2024) vervangt Richtlijn 214 (aangepast 2023) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025.

214.0 Definities

Deelneming:

Volgens artikel 2:24c lid 1 BW heeft een rechtspersoon of een vennootschap een deelneming in een rechtspersoon, indien hij of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen voor eigen rekening aan die rechtspersoon kapitaal verschaffen of doen verschaffen teneinde met die rechtspersoon duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Volgens artikel 2:24c lid 2 BW heeft een rechtspersoon een deelneming in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid indien de rechtspersoon of een dochtermaatschappij als vennoot jegens schuldeisers volledig aansprakelijk is voor de schulden of daarin anderszins vennoot is teneinde met die vennootschap duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Dochtermaatschappij:

Volgens artikel 2:24a BW is een dochtermaatschappij van een rechtspersoon:

- a. een rechtspersoon waarin de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen;
- b. een rechtspersoon waarvan de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen lid of aandeelhouder zijn en, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kunnen benoemen of ontslaan, ook indien alle stemgerechtigden stemmen.

Met een dochtermaatschappij wordt gelijk gesteld een onder eigen naam optredende vennootschap waarin de rechtspersoon of een of meer dochtermaatschappijen als vennoot volledig jegens schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden.

Financiële vaste activa: financiële vaste activa zijn financiële activa die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de rechtspersoon duurzaam te dienen (artikel 2:367 BW, juncto artikel 2:364 lid 1 BW).

Groep: een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden (artikel 2:24b BW).

Groepsmaatschappijen: rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden (artikel 2:24b BW).

Participatiemaatschappij: een rechtspersoon of vennootschap waarvan de werkzaamheid is beperkt tot uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het deelnemen in andere rechtspersonen of vennootschappen zonder zich in te laten met de bedrijfsvoering daarvan, tenzij door het uitoefenen van aandeelhoudersrechten.

214.1 Inleiding

Doel en toepassingsgebied

101 Dit hoofdstuk is van toepassing op financiële vaste activa, waaronder deelnemingen, vorderingen en overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa.

De nadruk in dit hoofdstuk ligt op de verwerking, waardering, resultaatbepaling, presentatie en toelichting van deelnemingen.

Voor de verwerking, waardering, resultaatbepaling, presentatie en toelichting van vorderingen zijn hoofdstuk 222 Vorderingen en hoofdstuk 290 Financiële instrumenten van toepassing. Voor de presentatie en toelichting van vorderingen opgenomen onder de financiële vaste activa zijn ook de alinea's 701, 801 tot en met 803 en 806 tot en met 807 van dit hoofdstuk van toepassing.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelnemingen classificeren als overige effecten in de zin van artikel 2:367 BW. Dat geldt gewoonlijk ook voor door participatiemaatschappijen gehouden kapitaalbelangen. Deze kapitaalbelangen vormen geen deelnemingen omdat zij niet duurzaam worden gehouden ten behoeve van de eigen werkzaamheid. Voor de verwerking, waardering, resultaatbepaling, presentatie en toelichting van overige effecten wordt verwezen naar hoofdstuk 226 Effecten en hoofdstuk 290 Financiële instrumenten. Voor de presentatie en toelichting van overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn ook de alinea's 701, 801 tot en met 803 en 806 tot en met 807 van dit hoofdstuk van toepassing.

Voor de grondslagen van valuta-omrekening en de verwerking van omrekeningsverschillen wordt verwezen naar hoofdstuk 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Wettelijke bepalingen

102 Dit hoofdstuk is mede gebaseerd op de volgende wettelijke bepalingen. Deze bepalingen zijn opgenomen in hoofdstuk 900 Wetteteksten:

- artikel 2:24a BW;
- artikel 2:24c BW;
- artikel 2:24d BW;
- artikel 2:216 lid 7 BW
- artikel 2:228 lid 5 BW;
- artikel 2:361 lid 4 BW;
- artikel 2:362 lid 8 BW laatste zin;
- artikel 2:364 BW;
- artikel 2:367 BW;
- artikel 2:368 lid 1 en lid 2 BW;
- artikel 2:379 BW;
- artikel 2:381 BW;
- artikel 2:384 lid 1, 2 en 7 BW;
- artikel 2:385 lid 5 BW;
- artikel 2:387 BW;
- artikel 2:389 lid 1, 2, 3, 6, 7 en 9 BW;
- artikel 2:390 BW;
- artikel 2:408 BW;

- artikel 2:414 BW; en
- artikel 10 lid 3 Besluit actuele waarde.

214.2 De begrippen deelneming en dochtermaatschappij

Deelneming in een rechtspersoon

201 Op grond van artikel 2:24c lid 1 BW heeft een rechtspersoon of een vennootschap een deelneming in een rechtspersoon, indien hij of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen voor eigen rekening aan die rechtspersoon kapitaal verschaffen of doen verschaffen teneinde met die rechtspersoon duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Van een deelneming is dus sprake wanneer aan twee criteria wordt voldaan, te weten:

- kapitaalverschaffing voor eigen rekening;
- duurzame verbondenheid ten dienste van de eigen werkzaamheid.

202 Bij het bepalen van de omvang van de kapitaalverschaffing voor eigen rekening wordt onder het geplaatste kapitaal ook begrepen aandelen waaraan bijzondere rechten verbonden zijn. De aandelen van een besloten vennootschap waarvan een statutaire regeling als bedoeld in artikel 2:228 lid 5 BW bepaalt dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht (stemrechtloze aandelen), tellen mee voor de vaststelling van de kapitaalverschaffing voor eigen rekening (artikel 2:24d lid 2 BW).

Bij het bepalen van de omvang van de kapitaalverschaffing voor eigen rekening tellen de door de rechtspersoon in zijn eigen kapitaal gehouden aandelen niet mee. Worden deze aandelen door een dochtermaatschappij gehouden, dan tellen deze aandelen eveneens niet mee (artikel 2:24d lid 1 BW).

203 Voor de bepaling of er sprake is van kapitaalverschaffing worden certificaten van aandelen met aandelen gelijkgesteld. De kapitaalverschaffing moet voor eigen rekening worden gehouden (of voor rekening van een dochtermaatschappij) en dus niet voor rekening van derden.

Door de duurzame verbondenheid ten dienste van de eigen werkzaamheid onderscheidt de deelneming zich van een belegging.

204 Ten behoeve van het vaststellen of sprake is van een deelnemingsrelatie heeft de wet een wettelijk vermoeden van deelneming geïntroduceerd. Indien een vijfde of meer van het geplaatste kapitaal wordt verschaft, wordt het bestaan van een deelneming vermoed (artikel 2:24c lid 1BW). Het wettelijk vermoeden is weerlegbaar: een kapitaalbelang van 20% of meer dat aantoonbaar niet voldoet aan de criteria voor deelneming, is geen deelneming. Een kapitaalbelang van minder dan 20% geldt eveneens als deelneming, indien voldaan wordt aan de criteria van het deelnemingsbegrip.

Op basis van artikel 2:24c BW zijn deelnemingen van dochtermaatschappijen ook deelnemingen van de moedermaatschappij.

Deelneming in een vennootschap

205 Volgens artikel 2:24c lid 2 BW heeft een rechtspersoon een deelneming in een vennootschap, indien hij of een dochtermaatschappij:

- daarin als vennoot jegens schuldeisers volledig aansprakelijk is voor de schulden; of
- daarin anderszins vennoot is teneinde met die vennootschap duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Dit betekent dat in het geval een rechtspersoon vennoot is in een vennootschap onder firma of beherend vennoot in een commanditaire vennootschap er sprake is van een deelneming vanwege de volledige aansprakelijkheid jegens schuldeisers. Een rechtspersoon die als commanditaire vennoot optreedt in een commanditaire vennootschap heeft daarentegen in het algemeen geen deelneming in die commanditaire vennootschap, tenzij het belang wordt aangehouden met het doel met de commanditaire vennootschap duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Dochtermaatschappij

206 Volgens artikel 2:24a lid 1 BW wordt onder het begrip dochtermaatschappij verstaan:

- een rechtspersoon waarin de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen; dan wel
- een rechtspersoon waarvan de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen lid of aandeelhouder zijn en, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kunnen benoemen of ontslaan, ook indien alle stemgerechtigden stemmen.

207 Onder dochtermaatschappijen worden ook begrepen dochtermaatschappijen van dochtermaatschappijen van de rechtspersoon (artikel 2:24a lid 1 BW). Met andere woorden kleindochters, achterkleindochters etc. vallen allen onder het wettelijke begrip dochtermaatschappij. Oefent rechtspersoon A in de algemene vergadering van rechtspersoon B 60% van de stemrechten uit en B weer 60% van de stemrechten in de algemene vergadering van rechtspersoon C, dan is C zowel dochtermaatschappij van B als van A.

208 Volgens artikel 2:24a lid 3 BW worden ter bepaling of een rechtspersoon een dochtermaatschappij is aan aandelen verbonden rechten niet toegerekend aan degene die de aandelen voor rekening van anderen houdt. Aan aandelen verbonden rechten worden toegerekend aan degene voor wiens rekening de aandelen worden gehouden, indien deze bevoegd is te bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend dan wel zich de aandelen te verschaffen.

Het voorgaande betekent bijvoorbeeld dat aandelen niet worden toegerekend aan administratiekantoren. In het algemeen vindt toerekening aan certificaathouders plaats indien sprake is van volledig royeerbare certificaten.

209 Volgens artikel 2:24a lid 4 BW worden ter bepaling of een rechtspersoon een dochtermaatschappij is stemrechten, verbonden aan verpande aandelen, toegerekend aan de pandhouder, indien hij mag bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend. Zijn de aandelen evenwel verpand voor een lening die de pandhouder heeft verstrekt in de gewone uitoefening van zijn bedrijf, dan worden de stemrechten hem slechts toegerekend, indien hij deze in eigen belang heeft uitgeoefend. Deze laatste zin heeft in het algemeen betrekking op de situaties waarbij een kredietinstelling optreedt als pandhouder.

210 Met een dochtermaatschappij wordt gelijkgesteld een onder eigen naam optredende vennootschap waarin de rechtspersoon of een of meer dochtermaatschappijen als vennoot

volledig jegens schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden (artikel 2:24a lid 2 BW). Kortom, wanneer een rechtspersoon optreedt als vennoot in een vennootschap onder firma of als beherend vennoot in een commanditaire vennootschap, dan worden deze vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap aangemerkt als dochtermaatschappij van de rechtspersoon.

214.3 Waardering van deelnemingen¹

301 Voor de waardering van deelnemingen in maatschappijen is relevant of de rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid van de deelneming. Achtereenvolgens wordt in deze paragraaf behandeld:

- waardering van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend (alinea 302 tot en met 304);
- waardering van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend (alinea 305); en
- het begrip invloed van betekenis (alinea 306 tot en met 308).

Deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend

302 Deelnemingen in maatschappijen waarin de rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden verantwoord volgens de vermogensmutatiemethode (artikel 2:389 lid 1 BW). Deze methode is van toepassing op de waardering van deelnemingen in zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening. In de geconsolideerde jaarrekening worden sommige deelnemingen geconsolideerd op grond van de bepalingen in hoofdstuk 217 Consolidatie. In dat geval is de vermogensmutatiemethode vanzelfsprekend niet van toepassing op die deelnemingen in de geconsolideerde jaarrekening.

303 Voor deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, zijn in artikel 2:389 BW bijzondere voorschriften opgenomen voor de waardering en de bepaling van het resultaat (lid 1, 2, 3 en 9), alsmede enige in verband hiermee staande onderwerpen.

Het gaat hierbij om:

- de verplichting tot de vorming van een wettelijke reserve deelnemingen (lid 6). Hieraan wordt in alinea 229a van hoofdstuk 240 Eigen vermogen aandacht geschonken;
- de wijze van bepaling en verwerking van het bedrag aan positieve goodwill bij eerste toepassing van de vermogensmutatiemethode (lid 7);
- de verplichting tot de vorming van een wettelijke reserve omrekeningsverschillen, indien er sprake is van waardeveranderingen van deelnemingen wegens omrekening van het daarin geïnvesteerde vermogen en het resultaat vanuit de valuta van de deelneming naar de valuta waarin de rechtspersoon zijn jaarrekening opmaakt (lid 8).

304 Er kunnen gegronde redenen zijn, zoals internationale verstrengeling of toepassing van artikel 2:408 BW, op grond waarvan het verantwoord is deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend in de enkelvoudige jaarrekening niet volgens de vermogensmutatiemethode te waarderen (artikel 2:389 lid 9 BW). Dit betekent dat een rechtspersoon, die artikel 2:408 BW toepast, zijn deelnemingen kan waarderen tegen de verkrijgingsprijs. Het is niet toegestaan deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt

---

1. Voor een stroomschema zie bijlage 1 bij dit hoofdstuk.

uitgeoefend tegen actuele waarde te waarden (artikel 10 lid 3 Besluit actuele waarde).

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend

305 Deelnemingen in maatschappijen waarin de rechtspersoon geen invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde (artikel 2:384 lid 1 BW).

Artikel 2:384 lid 1 BW bevat de algemene voorschriften omtrent de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat. Deze voorschriften zijn derhalve ook van toepassing op deelnemingen waarvoor artikel 2:389 BW niet geldt. Dit houdt in dat deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde en dat het dividend van de deelneming de basis is voor de bepaling van het resultaat.

Begrip invloed van betekenis

306 Indien de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen een vijfde of meer van de stemmen van de leden, vennoten of aandeelhouders naar eigen inzicht kunnen uitbrengen of doen uitbrengen, wordt volgens artikel 2:389 lid 1 BW vermoed dat de rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent. Het vermoeden van invloed van betekenis is dus aanwezig indien de deelnemende rechtspersoon naar eigen inzicht kan beschikken over ten minste 20 procent van de aan de aandelen verbonden stemrechten, tenzij de rechtspersoon duidelijk kan aantonen dat dit niet het geval is. Indien de deelnemende rechtspersoon over minder dan 20 procent van de aan de aandelen verbonden stemrechten beschikt, wordt vermoed dat geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, tenzij de rechtspersoon duidelijk kan aantonen dat dit wel het geval is.

307 Het bestaan van invloed van betekenis kan worden aangetoond door een of meer van de volgende omstandigheden:

- vertegenwoordiging door de deelnemende rechtspersoon in het bestuur van de deelneming of in een vergelijkbaar gezaghebbend orgaan;
- betrokkenheid van de deelnemende rechtspersoon bij de bepaling van het beleid van de deelneming;
- materiële transacties tussen de deelnemende rechtspersoon en de deelneming;
- onderlinge uitwisseling van managers tussen de deelnemende rechtspersoon en de deelneming;
- het voorzien van essentiële technische informatie.

308 Uit alinea 307 blijkt dat de feitelijke situatie bepalend is voor de vraag of sprake is van een deelneming waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend.

Voor de vaststelling of sprake is van een deelneming waarin de rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, dient het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties in aanmerking te worden genomen.

Zo kunnen bepaalde financiële instrumenten die in bezit zijn van de rechtspersoon of van derden potentiële stemrechten bevatten (zoals opties op aandelen, converteerbare instrumenten of bepaalde eigen-vermogensinstrumenten).

309 **Financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de rechtspersoon meer of minder invloed verschaffen in een andere maatschappij, dienen mede in aanmerking te worden genomen voor de vaststelling of sprake is van een deelneming waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend.** Om te bepalen of hiervan sprake is, wordt met alle feiten en omstandigheden rekening gehouden. Deze feiten en omstandigheden omvatten maar zijn niet beperkt tot de volgende:

- (economische of andere) belemmeringen die de houder (of houders) van de potentiële stemrechten ervan weerhouden ze uit te oefenen;
- de mogelijkheid voor de rechthoudende partij (of partijen) voordeel te halen uit de uitoefening van de rechten.

Zo kan de rechtspersoon A 40% van het gewone aandelenkapitaal van C (en het stemrecht daarop) bezitten en vervolgens 30% daarvan verkopen aan D, die nog geen aandelen in C had. Tevens verkrijgt A een calloptie van D om deze (30%) aandelen in C terug te kopen. Deze calloptie is direct uitoefenbaar tegen een prijs die iets hoger ligt dan de marktprijs van de betreffende aandelen op het moment van uitgeven van de optie. De uitoefenprijs van de calloptie is niet zo hoog gesteld dat uitoefening van de optie zeer onwaarschijnlijk is. Doordat A de calloptie heeft verkregen kan hij nog steeds invloed van betekenis uitoefenen in C (afgezien van andere omstandigheden of contractuele relaties die ertoe kunnen leiden dat dit niet het geval is). Immers A kan de calloptie ieder moment uitoefenen en daarmee weer 40% van het stemrecht in C uitoefenen.

214.4 Algemene aspecten van de vermogensmutatiemethode

401 **De vermogensmutatiemethode dient te worden toegepast zodra invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid van de deelneming wordt verworven.** Bij toepassing van de vermogensmutatiemethode wordt als resultaat verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening gewijzigd is als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit wordt toegerekend aan de deelnemende rechtspersoon. Rechtstreekse vermogensmutaties bij de deelneming leiden in het algemeen niet tot resultaat bij de deelnemende rechtspersoon.

402 Bij de vermogensmutatiemethode kan onderscheid worden gemaakt tussen:

- waardering overeenkomstig artikel 2:389 lid 2 BW (nettovermogenswaarde; zie alinea 403 tot en met 406);
- waardering overeenkomstig de in artikel 2:389 lid 3 BW bedoelde andere vormen (zie alinea 407 en 408). Veelal vindt dan waardering tegen zichtbaar eigen vermogen van de deelneming plaats.

Deelnemingen waarin de deelnemende rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden op grond van artikel 2:389 lid 2 BW volgens de nettovermogenswaarde gewaardeerd.

Uitsluitend indien zich omstandigheden voordoen die met zich meebrengen dat waardering tegen de nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden, is waardering volgens het zichtbaar eigen vermogen toegestaan (artikel 2:389 lid 3 BW).

Hiervan kan sprake zijn indien de rechtspersoon de deelneming niet kan verplichten zijn

grondslagen toe te passen, doordat de wetgeving van het land van vestiging van de deelneming dit verhindert en ook de mogelijkheden tot herrekening naar zijn grondslagen ontbreken. Dit laatste kan zich voordoen indien als gevolg van ontwikkelingen in het land van vestiging van de deelneming de deelnemende rechtspersoon de voor herrekening vereiste informatie niet kan verkrijgen. Bijvoorbeeld omdat de facto geen beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Wordt in deze situatie nochtans invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid van de deelneming uitgeoefend, dan is de toepasselijke grondslag bij voorkeur de waardering volgens het zichtbaar eigen vermogen van de deelneming (alinea 402). Is de hier bedoelde situatie later opgekomen en werd tot dat moment volgens de nettovermogenswaarde gewaardeerd, dan geldt de laatst bekende nettovermogenswaarde als uitgangspunt voor de verdere toepassing van de vermogensmutatiemethode.

Waardering volgens de nettovermogenswaarde

403 Voor de eerste verwerking van deelnemingen gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde, wordt verwezen naar hoofdstuk 216 Fusies en overnames. Dat betekent onder andere dat:

- bij de verwerving van deelnemingen die tegen nettovermogenswaarde worden gewaardeerd slechts goodwill kan ontstaan indien sprake is van de verkrijging van een geïntegreerd geheel van activiteiten, activa en/of verplichtingen dat in staat is tot het genereren van opbrengsten (zie ook alinea 101 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames);
- de identificeerbare activa en verplichtingen bij eerste verwerking van de deelneming worden gewaardeerd tegen reële waarden (zie ook alinea 208 en volgende van hoofdstuk 216 Fusies en overnames);
- voor het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs en de eerste waardering op basis van de nettovermogenswaarde goodwill wordt verwerkt (zie alinea 414); en
- voor het negatieve verschil tussen de verkrijgingsprijs en de eerste waardering op basis van de nettovermogenswaarde sprake is van negatieve goodwill (zie alinea 415).

404 **Voor de jaarrekening van de deelnemende rechtspersoon dient de nettovermogenswaarde van de nieuw verworven deelneming te worden bepaald op basis van de reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen op het moment van verwerving van de deelneming.** Het gestelde in hoofdstuk 216 Fusies en overnames, alinea 208 tot en met 212, 244 tot en met 247 (met betrekking tot identificeerbare activa en passiva) alsmede 214 en 215 (met betrekking tot de bepaling van de reële waarde), is mutatis mutandis van toepassing.

De deelnemende rechtspersoon verwerkt de deelneming bij eerste verwerking op basis van de reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen van de deelneming. De reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen worden voor de deelnemende rechtspersoon aangemerkt als historische kosten, ongeacht of de deelneming zelf deze waardering in haar eigen jaarrekening verwerkt.

Indien de deelnemende rechtspersoon bepaalde activa en/of verplichtingen tegen actuele waarden waardeert, worden bepaalde nadien optredende rechtstreekse vermogensvermeerderingen bij de deelneming door de deelnemende rechtspersoon opgenomen in een wettelijke reserve zoals bedoeld in artikel 2:389 lid 6 BW of zoals bedoeld in artikel 2:390 BW (zie ook alinea 228 van hoofdstuk 240 Eigen vermogen).

405 Het toepassen van nettovermogenswaarde voor de waardering van een deelneming houdt in dat voor de waardering van activa en verplichtingen en voor de bepaling van het resultaat van de deelneming, de grondslagen van de deelnemende rechtspersoon worden toegepast uitgaande van de bij verwerving van de deelneming bepaalde reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen. **Indien het praktisch niet mogelijk is bepaalde aanpassingen naar de grondslagen van de deelnemende rechtspersoon te maken, dient dit feit in algemene zin te worden vermeld in de toelichting.**

De waardering tegen nettovermogenswaarde dient aan te vangen op het moment van verwerving van de deelneming. Het resultaat van de deelneming dient derhalve vanaf die datum te worden opgenomen in het resultaat van de deelnemende rechtspersoon. Het moment van verwerving is de datum vanaf welke de rechtspersoon invloed van betekenis verkrijgt op het zakelijke en financiële beleid van de deelneming. **In geval van fusies en overnames dient voor het moment van verwerving te worden gehanteerd de overnamedatum zoals gedefinieerd in hoofdstuk 216 Fusies en overnames.**

406 Indien de deelnemende rechtspersoon een deelneming waardeert volgens de nettovermogenswaarde, terwijl de deelneming de grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de deelnemende rechtspersoon niet hanteert, dient het door de deelneming verantwoorde resultaat aangepast te worden aan de grondslagen van de deelnemende rechtspersoon (zie alinea 405).

Waardering volgens het zichtbaar eigen vermogen

407 Bij waardering volgens het zichtbaar eigen vermogen wordt de deelneming gewaardeerd uitgaande van de activa en verplichtingen bepaald overeenkomstig de grondslagen van de deelneming.

408 **Bij waardering volgens het zichtbaar eigen vermogen van de deelneming dient bij eerste toepassing het eigen vermogen volgens de balans van de deelneming als uitgangspunt te worden genomen voor de waardering op de balans van de deelnemende rechtspersoon.**

De regels voor de behandeling van het verschil tussen de verkrijgingsprijs en het zichtbaar eigen vermogen volgens de balans van de deelneming op het moment van verwerving zijn vermeld in alinea 414 en 415.

De wijzigingen in de boekwaarde na het moment van eerste toepassing dienen te worden bepaald overeenkomstig de grondslagen van de deelneming.

Bepaling van de verkrijgingsprijs onder de vermogensmutatiemethode

409 **De verkrijgingsprijs dient te worden gesteld op het geldbedrag of equivalent daarvan dat overeengekomen is voor de deelneming, dan wel de reële waarde (op het moment van verwerving) van de andere tegenprestatie die door de deelnemende rechtspersoon wordt verstrekt in ruil voor het kapitaalbelang in de deelneming, vermeerderd met eventuele kosten die direct toerekenbaar zijn aan het verkrijgen van de deelneming.**

In hoofdstuk 216 Fusies en overnames, alinea 203 tot en met 207, 241 en 242, wordt de bepaling van de verkrijgingsprijs bij fusies en overnames behandeld. Alinea 104 van dat hoofdstuk geeft het toepassingsgebied van deze bepalingen aan. Deze alinea's zijn mutatis

mutandis van toepassing op de bepaling van de verkrijgingsprijs van deelnemingen.

Voor deelnemingen verworven door een omgekeerde overname (zoals beschreven in alinea 109 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames) is alinea 512 van dit hoofdstuk van toepassing.

Voor deelnemingen verworven door fusies en overnames onder gemeenschappelijke leiding is alinea 513 van dit hoofdstuk van toepassing.

Bepaling aandeel in vermogenswaarde onder de vermogensmutatiemethode

410 Bij een waardering volgens de vermogensmutatiemethode dient geen rekening te worden gehouden met instrumenten die potentiële stemrechten in de deelneming bevatten, maar uitsluitend met de op balansdatum aanwezige rechten op economische voordelen in verband met de activiteiten van de deelneming.

Rechtspersoon A heeft bijvoorbeeld een 30%-belang in deelneming C en heeft een calloptie tot koop van 10% in C. Deze calloptie is direct uitoefenbaar tegen een prijs die iets hoger ligt dan de marktprijs van de betreffende aandelen op het moment van het uitgeven van de calloptie. De uitoefenprijs van de calloptie is niet zo hoog gesteld dat uitoefening van de calloptie zeer onwaarschijnlijk is. Bij de waardering volgens de vermogensmutatiemethode wordt rekening gehouden met het 30%-belang en wordt de optie tot koop van 10% buiten beschouwing gelaten.

411 Bij toepassing van de vermogensmutatiemethode dient rekening te worden gehouden met het bijzondere karakter van aandelen of certificaten. In het geval dat tot de aandelen of certificaten daarvan in het kapitaal van een deelneming waarin invloed van betekenis op het financiële en zakelijke beleid wordt uitgeoefend, ook behoren prioriteitsaandelen, preferente aandelen, of aandelen die op grond van artikel 2:216 lid 7 BW geen of een beperkt recht geven tot deling in de winst of reserves, dan wel certificaten daarvan, komt voor deze aandelen of certificaten waardering volgens de vermogensmutatiemethode slechts aan de orde, voor zover aan deze aandelen gelijke rechten ter zake van vermogen en resultaat zijn verbonden als aan gewone aandelen. In andere gevallen wordt bij de waardering van aandelen of certificaten met het bijzondere karakter daarvan rekening gehouden. Indien er een beperkt recht tot deling in de winst of reserves is, wordt met die beperking rekening gehouden bij de waardering van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode.

412 Als een deelneming cumulatief preferente aandelen heeft die niet worden gehouden door de deelnemende rechtspersoon, dan berekent de deelnemende rechtspersoon haar aandeel in de winst of verlies van de deelneming na correctie voor het preferente dividend, ongeacht of het dividend al is gedeclareerd.

413 In het geval dat tot aandelen of certificaten daarvan in het kapitaal van een deelneming waarin invloed van betekenis op het financiële en zakelijke beleid wordt uitgeoefend, ook behoren aandelen waarvan een statutaire regeling als bedoeld in artikel 2:228 lid 5 BW bepaalt dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht, komt voor deze stemrechtloze aandelen de vermogensmutatiemethode aan de orde op dezelfde wijze als voor gewone aandelen.

Indien uitsluitend stemrechtloze aandelen worden gehouden kan geen invloed van betekenis worden uitgeoefend op het financiële en zakelijke beleid en komt de vermogensmutatiemethode niet aan de orde.

Goodwill bij verwerving deelneming

Positieve goodwill

414 Goodwill is het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs en de eerste waardering op basis van de vermogensmutatiemethode. Met betrekking tot de verwerking en presentatie van goodwill is het gestelde in hoofdstuk 216 Fusies en overnames, alinea 216 tot en met 231 van overeenkomstige toepassing.

Negatieve goodwill

415 Indien de verkrijgingsprijs van een deelneming ligt beneden de aan de activa en verplichtingen toegekende waarde bij de eerste waardering volgens de vermogensmutatiemethode, wordt het verschil negatieve goodwill genoemd. Met betrekking tot de verwerking en presentatie van negatieve goodwill is het gestelde in hoofdstuk 216 Fusies en overnames, alinea 233 tot en met 235 van overeenkomstige toepassing.

Samensmelting van belangen

416 Bij waardering volgens de vermogensmutatiemethode kan bij de eerste waardering van een verworven deelneming zowel in de enkelvoudige als in de geconsolideerde jaarrekening positieve of negatieve goodwill aan de orde zijn (alinea 414 en 415).

Als er echter in economische zin geen sprake is van een verkrijgende vennootschap, maar van een samenwerking door min of meer gelijkwaardige partijen, dan kan er sprake zijn van samensmelting van belangen ('pooling of interests'). Bij een samensmelting van belangen die wordt verwerkt volgens pooling of interests worden de samengevoegde activa en verplichtingen in beginsel tegen hun bestaande boekwaarde opgenomen en komt geen nieuwe goodwill of negatieve goodwill aan de orde. Zie hoofdstuk 216 Fusies en overnames, alinea 110 tot en met 113.

Vermogenswaarde negatief bij eerste verwerking

417 Indien de waarde van de deelneming op basis van de vermogensmutatiemethode negatief is, is het bedrag van de goodwill afhankelijk van het feit of de rechtspersoon geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.

Indien de rechtspersoon niet instaat voor de schulden van de deelneming, is de goodwill gelijk aan de verkrijgingsprijs. Indien de rechtspersoon wel geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming, is de goodwill de som van de verkrijgingsprijs en de ingeschatte verplichting.

Bovenstaande uitgangspunten kunnen ertoe leiden dat de goodwill in de enkelvoudige jaarrekening afwijkt van de goodwill in de geconsolideerde jaarrekening.

Vermogenswaarde negatief na eerste verwerking

418 **Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, dient de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil te worden gewaardeerd. Een aandeel in de winst van de deelneming in volgende jaren dient de deelnemende rechtspersoon pas weer te verwerken, indien en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.**

419 **Bij de waardering van de belangen in een deelneming met een negatieve vermogenswaarde dienen tevens in aanmerking te worden genomen de andere**

langlopende belangen in de deelneming die feitelijk moeten worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering.

Zo is een post waarvan de afwikkeling niet in de nabije toekomst is gepland en die in de nabije toekomst waarschijnlijk niet zal worden afgewikkeld, in wezen een verhoging van de investering in de deelneming. Handelsvorderingen en handelsschulden zijn geen onderdeel van de netto-investering.

Voor zover na de afboeking van de hiervoor bedoelde posten nog vorderingen openstaan, dient beoordeling van verdere waardevermindering te geschieden op basis van hoofdstuk 290 Financiële instrumenten. Dit geldt ook voor de andere vorderingen op de deelneming die niet tot de netto-investering behoren.

Een voorbeeld betreft de situatie dat M alle aandelen van deelneming D bezit. Naast het geplaatste aandelenkapitaal heeft D preferent aandelenkapitaal uitstaan bij M voor 150. D heeft daarnaast leningen van M ontvangen voor in totaal 250. Van deze leningen wordt een bedrag van 100 feitelijk te beschouwen als een uitbreiding van de netto-investering in deelneming D. Indien D een negatief eigen vermogen heeft van 300, wordt in de jaarrekening van M bij de waardering van de deelneming D het preferent aandelenkapitaal ad 150 en een bedrag van 100 van de langlopende leningen tot de netto-investering gerekend. Dat betekent dat de waarde van de preferente aandelen van D bij M nihil is geworden en de vorderingen op D worden afgeboekt met 100. Na afboeking resteert een negatief bedrag van 50. Voor de waardering van de resterende vorderingen ter grootte van 150 dient te worden nagegaan of een verdere waardevermindering noodzakelijk is.

420 **Indien na bovenstaande beoordeling de vermogenswaarde nog negatief is en de deelnemende rechtspersoon geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor zijn aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, dient de deelnemende rechtspersoon een voorziening op te nemen in overeenstemming met alinea 424 en 425 van hoofdstuk 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.** De omvang van de voorziening is afhankelijk van de aard van de aansprakelijkheid en wordt bepaald in overeenstemming met alinea 201 van hoofdstuk 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

Bijzondere waardevermindering van deelnemingen

421 Bij de waardering van deelnemingen is artikel 2:387 lid 3 BW van belang, dat bepaalt dat bij de waardering van activa rekening wordt gehouden met een vermindering van hun waarde. Voor deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend wordt verwezen naar hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

422 Aanhoudende verliezen van een deelneming kunnen een belangrijke aanwijzing vormen dat sprake is van een bijzondere waardevermindering als bedoeld in de vorige alinea, ook als de deelneming is gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode.

423 **Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting van een deelneming en de verwachte verkoopwaarde is lager dan de boekwaarde, dient tegen de lagere waarde te worden gewaardeerd.**

Goodwill bij gehele of gedeeltelijke verkoop deelneming

424 **Indien de rechtspersoon zijn aandeel in een deelneming geheel of gedeeltelijk verkoopt, dient de boekwaarde van de toegerekende goodwill voor het verkochte deel proportioneel te worden afgeboekt en ten laste van het resultaat te worden gebracht.**

214.5 Overige aspecten van de vermogensmutatiemethode

Verwatering

501 **Indien een deelneming aandelen uitgeeft waardoor het relatieve belang van de deelnemende rechtspersoon afneemt (verwatert), dienen bij de deelnemende rechtspersoon eventuele verwateringswinsten en verwateringsverliezen in de winst-en-verliesrekening, dan wel rechtstreeks in het eigen vermogen te worden verwerkt. Eventuele verwerkte verwateringswinsten dienen onafhankelijk van de gevolgde verwerkingswijze te worden beschouwd als onderdeel van de resultaten uit de deelnemingen ter bepaling of al of niet een wettelijke reserve moet worden gevormd zoals bedoeld in artikel 2:389 lid 6 BW.**

Van een verwateringswinst respectievelijk verwateringsverlies is sprake als het relatieve aandeel in het eigen vermogen van de deelneming berekend volgens de grondslagen van de deelnemende rechtspersoon (nettovermogenswaarde) na de bijplaatsing van de aandelen en de storting van de (nieuwe) aandeelhouder hoger respectievelijk lager uitkomt dan de tot dan toe door de deelnemende rechtspersoon verwerkte nettovermogenswaarde van die deelneming. Hierbij wordt rekening gehouden met het resultaat van de deelneming tot aan het moment van de bijplaatsing van de aandelen en het eventueel nog niet afgeschreven deel van de op die deelneming betrekking hebbende goodwill.

502 Als verwateringsresultaten in de winst-en-verliesrekening worden verwerkt, wordt dit gedaan omdat de deelnemende rechtspersoon na de bijplaatsing van de aandelen een lager procentueel belang heeft dan vóór de bijplaatsing en van mening is dat de economische realiteit van de bijplaatsing overeenkomt met een verkoop. Het verwateringsresultaat komt in die zienswijze qua economische realiteit overeen met een resultaat op de verkoop van een deel van de aandelen.

Bij de verwerking van het verwateringsresultaat rechtstreeks in het eigen vermogen wordt de verwatering meer gezien als een vermogensverschuiving tussen de bestaande aandeelhouders van de emitterende vennootschap en de aandeelhouders die deelnemen in deze emissie. Bij die zienswijze past geen verwerking in het resultaat.

Ter illustratie is in bijlage 2 bij dit hoofdstuk een voorbeeld opgenomen.

503 Als gevolg van een overeenkomst of een reeks van met elkaar samenhangende overeenkomsten kunnen zich op één moment zowel de situatie als bedoeld in alinea 501 als de situatie als bedoeld in alinea 504 voordoen. Indien dit het geval is, worden eerst de gevolgen op de in alinea 501 aangegeven wijze en daarna de gevolgen op de in alinea 504 aangegeven wijze verwerkt.

Toename belang in deelneming zonder koop

504 **Indien een deelneming eigen aandelen inkoopt van andere aandeelhouders dan de deelnemende rechtspersoon, waardoor het relatieve belang van de deelnemende**

rechtspersoon in die deelneming toeneemt, dient bij de deelnemende rechtspersoon een eventueel verschil tussen de verkrijgingsprijs van de door de deelneming ingekochte aandelen en het desbetreffende pro rata deel van de nettovermogenswaarde hetzij te worden verwerkt als een eerste verwerking van de deelneming conform hoofdstuk 216 Fusies en overnames dan wel rechtstreeks in het eigen vermogen. Evenals bij verwateringsresultaten (zie alinea 501) is de keuze afhankelijk van de zienswijze van de deelnemende rechtspersoon: ofwel men beschouwt dit als een (indirecte) koop van een belang in een deelneming ofwel als een vermogensverschuiving tussen aandeelhouders van de deelneming.

Ter illustratie is in bijlage 3 bij dit hoofdstuk een voorbeeld opgenomen.

505 De gekozen zienswijze en bijbehorende wijze van verwerking dienen bij toepassing van alinea 501 en 504 dezelfde te zijn en consistent te worden toegepast.

Verlies van invloed van betekenis

506 Indien na het tijdstip van verwerving van een deelneming een zodanig verlies aan invloed optreedt dat die invloed niet langer van betekenis is voor het zakelijke en financiële beleid van de deelneming, terwijl dat daarvoor wel het geval was, dient de laatst bekende nettovermogenswaarde als basis te worden genomen voor verdere waardering van de deelneming tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde.

De aldus bepaalde verkrijgingsprijs respectievelijk actuele waarde dient te worden verhoogd met de op het moment van verlies van invloed van betekenis nog geactiveerde goodwill met betrekking tot het resterende belang in de deelneming.

Deelneming in een coöperatie

507 Dit hoofdstuk is ook van toepassing op de waardering van het belang in een coöperatie, met dien verstande dat in aanmerking dienen te worden genomen de toe- en uittredingsbepalingen en de regeling omtrent de verdeling van het exploitatieresultaat.

Indien leden tijdens het bestaan van de coöperatie geen aanspraak kunnen maken op (delen van) het eigen vermogen (zogenaamde vermogen in de dode hand) dient bij de waardering met het bijzondere karakter daarvan rekening te worden gehouden (zie ook alinea 411).

Aandelen in de moedermaatschappij, gehouden door dochtermaatschappijen

508 Indien door een dochtermaatschappij aandelen of certificaten daarvan in het kapitaal van de moedermaatschappij worden gehouden, die zij heeft verworven nadat zij dochtermaatschappij is geworden, dient de verkrijgingsprijs van deze aandelen of certificaten in mindering te worden gebracht op de waardering van de deelneming. Dit vloeit voort uit artikel 2:385 lid 5 BW, waarin is bepaald dat eigen aandelen of certificaten daarvan die een rechtspersoon houdt of doet houden, niet mogen worden geactiveerd. Bij te consolideren deelnemingen dient deze vermindering integraal plaats te vinden.

Indien de aandelen of certificaten daarvan door de deelneming zijn verworven voordat zij dochtermaatschappij werd, wordt de boekwaarde van de aandelen op het moment dat zij dochtermaatschappij werd in mindering gebracht op de waardering van de deelneming.

509 **In verband met het gestelde in alinea 508, laatste alinea, dient voor de vaststelling van de goodwill de verkrijgingsprijs van de deelneming met de boekwaarde bij de eerste waardering van deze aandelen te worden verminderd, al dan niet naar evenredigheid van het belang van de deelnemende rechtspersoon in het kapitaal van de dochtermaatschappij, waarin wordt deelgenomen (artikel 2:389 lid 7 BW, juncto artikel 2:385 lid 5 BW).** Mutatis mutandis geldt dit ook in geval van een latere toepassing van de vermogensmutatiemethode, omdat pas later invloed van betekenis ontstaat. De strekking hiervan is dat de aan ‘de eigen aandelen’ toegekende waarde bij verwerving van een deelneming in een dochtermaatschappij niet als goodwill mag worden geactiveerd.

Wettelijke reserves bij de deelneming

510 Indien de rechtspersoon een reeds gehouden belang in een deelneming, gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde overeenkomstig artikel 2:384 lid 1 BW, gaat waarderen tegen een hogere nettovermogenswaarde respectievelijk een hoger zichtbaar eigen vermogen van de deelneming zal de meerwaarde onder andere het gevolg kunnen zijn van herwaarderingen van de deelneming en/of van na verwerving door de deelneming behaalde niet uitgekeerde winsten.

Op basis van de grondslagen van de rechtspersoon dienen de na de verwerving doorgevoerde nog niet gerealiseerde herwaarderingen bij de deelneming te worden opgenomen in een herwaarderingsreserve of een wettelijke reserve deelneming. Zie ook alinea 228 van hoofdstuk 240 Eigen vermogen.

Voor zover de meerwaarde niet in een herwaarderingsreserve moet worden opgenomen, dient de meerwaarde in de Overige reserves te worden opgenomen.

Onroerende zaak beschikbaar gesteld door deelneming aan moedermaatschappij of geconsolideerde deelneming

511 Indien een geconsolideerde deelneming een onroerende zaak in eigendom heeft en ter beschikking stelt aan de moedermaatschappij of aan een andere geconsolideerde deelneming, dan wordt bij het toepassen van de vermogensmutatiemethode door de deelnemende rechtspersoon in haar enkelvoudige jaarrekening de onroerende zaak in eigendom van de geconsolideerde deelneming geclassificeerd als vastgoed voor eigen gebruik, in overeenstemming met alinea 113 van hoofdstuk 213 Vastgoedbeleggingen.

Omgekeerde overname

512 Bij een omgekeerde overname (zoals beschreven in alinea 109 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames) zijn in de enkelvoudige jaarrekening van de in juridisch opzicht verkrijgende partij twee verwerkingswijzen mogelijk:

1. de verwerking van de omgekeerde overname volgens de economische vorm, waarbij de verkrijgende partij dezelfde is als in de geconsolideerde jaarrekening.
De verkrijgende partij, zoals bepaald voor de verwerking in de geconsolideerde jaarrekening, wordt in de enkelvoudige jaarrekening tegen haar nettovermogenswaarde opgenomen. De activa en verplichtingen van de in juridisch opzicht verkrijgende partij, aangemerkt als overgenomen partij voor de verwerking in de geconsolideerde jaarrekening, worden geherwaardeerd naar hun reële waarde. Als goodwill wordt verwerkt het verschil tussen de aldus bepaalde netto-activa en de overnamesom, zoals bepaald voor de verwerking in de geconsolideerde jaarrekening.
2. de verwerking van de omgekeerde overname volgens de juridische vorm, waarbij de partij die de aandelen uitgeeft als verkrijgende partij wordt aangemerkt.

De in juridisch opzicht overgenomen partij wordt opgenomen tegen haar nettovermogenswaarde, die wordt bepaald door haar activa en verplichtingen tegen reële waarde te waarderen. De door de in juridisch opzicht verkrijgende partij uitgegeven aandelen worden verwerkt tegen hun reële waarde. Het verschil tussen de aldus bepaalde nettovermogenswaarde en de reële waarde van de uitgegeven aandelen wordt verwerkt als goodwill.

Als de economische realiteit van de transactie inhoudt dat de in juridisch opzicht verkrijgende partij die de aandelen uitgeeft, in wezen niets anders is dan een voortzetting van de in juridisch opzicht overgenomen partij, dan is alleen de eerste verwerkingswijze toegestaan.

Deelnemingen ontstaan bij fusies en overnames tussen ondernemingen onder gemeenschappelijke leiding

513 In alinea 503 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames wordt de verwerking van een fusie en overname in de geconsolideerde jaarrekening van de verkrijgende partij bij een transactie tussen ondernemingen onder gemeenschappelijke leiding beschreven. Deze alinea is integraal ook van toepassing op de verwerking van deelnemingen verworven via fusies en overnames onder gemeenschappelijke leiding, waarin de rechtspersoon feitelijk beleidsbepalende invloed heeft.

214.6 Waardering deelnemingen tegen kostprijs

601 Indien belangen niet volgens de vermogensmutatiemethode zijn gewaardeerd, komt ten gunste van het resultaat van de deelnemende rechtspersoon het in het verslagjaar gedeclareerd dividend van de deelneming. **Niet in contanten uitgekeerde dividenden dienen tegen reële waarde te worden gewaardeerd. Voor de bepaling van de reële waarde dient de (geschatte) waarde op het moment van dividenddeclaratie (ex dividend) te worden gehanteerd. Dividenden die geacht worden begrepen te zijn geweest in de verkrijgingsprijs van de deelneming dienen niet als resultaat te worden verantwoord maar op de verkrijgingsprijs in mindering te worden gebracht.**

Bijzondere waardevermindering van deelnemingen

602 Bij de waardering van deelnemingen is artikel 2:387 lid 3 BW van belang, dat bepaalt dat bij de waardering van vaste activa rekening wordt gehouden met een vermindering van hun waarde. Aanhoudende verliezen van een deelneming kunnen een belangrijke aanwijzing vormen dat sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Voor deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend wordt verwezen wordt naar hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Voor deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend is hoofdstuk 290 Financiële instrumenten van toepassing.

603 **Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting van een deelneming en de verwachte verkoopwaarde is lager dan de boekwaarde, dient tegen de lagere waarde te worden gewaardeerd.**

214.7 Presentatie

Specificatie financiële vaste activa

701 De volgorde van de posten in de balans van NV's en BV's is voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening:

1. deelnemingen in groepsmaatschappijen;
2. deelnemingen in overige verbonden maatschappijen;
3. vorderingen op groepsmaatschappijen;
4. vorderingen op overige verbonden maatschappijen;
5. andere deelnemingen;
6. vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen;
7. overige effecten; en
8. overige vorderingen.

In deze opsomming zijn de 'deelnemingen in overige verbonden maatschappijen' toegevoegd, omdat het Besluit modellen jaarrekening daarin nog niet voorziet. De overige verbonden maatschappijen zijn aangeduid in artikel 2:361 lid 4 BW; zie ook alinea 820 en 821 van dit hoofdstuk.

De specificatie mag geheel of ten dele ook in de toelichting worden opgenomen (in dezelfde volgorde), met herhaling van de som.

Aandeel in resultaat deelneming bij waardering volgens vermogensmutatiemethode

702 Bij toepassing van de vermogensmutatiemethode wordt het aandeel in het resultaat van de deelneming verantwoord in de hiertoe opgenomen post in de modellen (de post 'aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen'). Deze post is in de modellen opgenomen na het resultaat voor belastingen. Het aandeel mag ook gepresenteerd worden voorafgaand aan de financiële baten en lasten (zie artikel 6 lid 1 Besluit modellen jaarrekening). De eerste methode verdient de voorkeur. Ter zake van belastingen wordt verwezen naar alinea 801 en verder van hoofdstuk 272 Belastingen naar de winst.

Gedeclareerd dividend bij waardering tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde

703 Indien deelnemingen niet volgens de vermogensmutatiemethode zijn gewaardeerd, wordt het gedeclareerde dividend verantwoord als eerste post van de financiële baten als 'uitkeringen uit niet op vermogenswaarde en dergelijke gewaardeerde deelnemingen' (artikel 7 lid 4 Besluit modellen jaarrekening).

Waardeveranderingen van deelnemingen bij waardering tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde

704 Waardeveranderingen van deelnemingen die niet volgens de vermogensmutatiemethode overeenkomstig artikel 2:389 BW zijn gewaardeerd, worden hetzij afzonderlijk opgenomen onmiddellijk na de waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten, hetzij met die post samengevoegd; in het laatste geval wordt de benaming zo nodig aangepast (artikel 7 Besluit modellen jaarrekening).

214.8 Toelichting

Uiteenzetting grondslagen

801 De grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat moeten voor elke post van de financiële vaste activa worden uiteengezet (zie artikel 2:384 lid 5 BW, alsmede hoofdstuk

300 Functie en indeling). Dit geldt ook voor de onder immateriële vaste activa opgenomen goodwill ingeval deelnemingen tegen nettovermogenswaarde of zichtbaar eigen vermogen worden gewaardeerd. De uiteenzetting kan voor posten die naar dezelfde grondslag zijn gewaardeerd, gecombineerd plaatsvinden.

Voor de uiteenzettingen omtrent de grondslagen van valuta-omrekeningen en behandeling van de omrekeningsverschillen wordt verwezen naar hoofdstuk 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Mutatieoverzichten financiële vaste activa

802 Van elke post van de financiële vaste activa moet op grond van artikel 2:368 lid 1 BW een mutatieoverzicht worden opgenomen.

803 **Het vereiste inzicht kan met zich meebrengen dat mutaties zoals hierboven bedoeld nader dienen te worden toegelicht.**

804 **Voor deelnemingen die gewaardeerd worden volgens de vermogensmutatiemethode dienen de resultaten uit deze deelnemingen en het door deze deelnemingen gedeclareerde dividend afzonderlijk uit het mutatieoverzicht van de post deelnemingen in groepsmaatschappijen en van de post andere deelnemingen te blijken.**

805 **Indien bij de bepaling van de reële waarde van identificeerbare activa, voorzieningen en schulden op het moment van verwerving van een deelneming rekening is gehouden met reorganisatiekosten, dient dat in de toelichting te worden vermeld.** Aanbevolen wordt de aard en de omvang van de reorganisatiekosten waarmee rekening is gehouden, toe te lichten.

806 Ingeval posten van de financiële vaste activa als gevolg van wijzigingen in valutakoersen veranderingen ondergaan, verdient het aanbeveling het saldo van deze wijzigingen afzonderlijk uit de mutatieoverzichten te laten blijken, voor zover geen toerekening aan de andere mutaties mogelijk is.

Gecumuleerde waardewijzigingen

807 Voor elk der tot de financiële vaste activa behorende posten moet ook informatie worden verschaft omtrent gecumuleerde waardewijzigingen (artikel 2:368 lid 2 BW).

Gegevens over belangen in rechtspersonen en vennootschappen

808 Ingevolge artikel 2:379 BW vermeldt een rechtspersoon nadere gegevens over belangen in rechtspersonen en vennootschappen. Een en ander geldt ook voor belangen in rechtspersonen en vennootschappen naar buitenlands recht.

Op grond van artikel 2:379 lid 1 BW vermeldt de rechtspersoon de naam, woonplaats en het verschaft aandeel in het geplaatst kapitaal van elke maatschappij:

- waaraan hij alleen of samen met een of meer dochtermaatschappijen voor eigen rekening ten minste een vijfde van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen, of
- waarin hij als vennoot jegens de schuldeisers volledig aansprakelijk is voor de schulden.

Het verdient aanbeveling om bij de naam ook de rechtsvorm op te nemen, voor zover die niet uit de naam blijkt. Bij de vermelding van het aandeel in het geplaatste kapitaal speelt het soort aandelen geen rol. Voor een vennootschap onder firma en een commanditaire vennootschap is dit begrip niet van toepassing.

809 Een rechtspersoon vermeldt van elke maatschappij waarvan hij alleen of samen met een of meer dochtermaatschappijen voor eigen rekening ten minste een vijfde van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen, ook het bedrag van het eigen vermogen en resultaat volgens haar laatst vastgestelde jaarrekening, tenzij:

- a. de rechtspersoon de financiële gegevens van de maatschappij consolideert;
- b. de rechtspersoon de maatschappij op zijn balans of geconsolideerde balans overeenkomstig artikel 389 leden 1 tot en met 7 verantwoordt;
- c. de rechtspersoon de financiële gegevens van de maatschappij wegens te verwaarlozen belang dan wel op grond van artikel 408 niet consolideert; of
- d. minder dan de helft van het kapitaal van de maatschappij voor rekening van de rechtspersoon wordt verschaft en de maatschappij wettig haar balans niet openbaar maakt.

De gegevens over het eigen vermogen en het resultaat worden ontleend aan de laatst beschikbare jaarrekening. **Indien het door middel van de jaarrekening te geven inzicht dit meebrengt, dienen in verband hiermee aanvullende toelichtingen te worden verstrekt.**

810 Indien noodzakelijk voor het vereiste inzicht vermeldt de rechtspersoon op grond van alinea 129 van hoofdstuk 110 op grond van welke omstandigheid:

- een maatschappij waaraan hij ten minste 20 procent van het geplaatste kapitaal verschaft, niet als deelneming is aangemerkt; en/of
- een maatschappij waaraan hij minder dan 20 procent van het geplaatste kapitaal verschaft, wel als deelneming is aangemerkt.

Daarnaast vermeldt de rechtspersoon in de toelichting op grond van welke omstandigheid:

- hij bij een deelneming geen invloed van betekenis uitoefent, terwijl er over ten minste 20 procent van de stemrechten wordt beschikt; en/of
- hij bij een deelneming wel invloed van betekenis uitoefent, terwijl er over minder dan 20 procent van de stemrechten wordt beschikt.

811 De vermeldingen vereist in artikel 2:379 BW (enkelvoudige jaarrekening) en artikel 2:414 BW (geconsolideerde jaarrekening) mogen gezamenlijk worden opgenomen. De rechtspersoon mag het deel van de toelichting dat deze vermeldingen bevat afzonderlijk ter inzage van ieder neerleggen ten kantore van het handelsregister, mits beide delen van de toelichting naar elkaar verwijzen (artikel 2:379 lid 5 BW).

812 Van de in alinea 708 en 709 bedoelde verplichtingen tot het verstrekken van inlichtingen kan de minister van Economische Zaken desgevraagd ontheffing verlenen, indien gegronde vrees bestaat dat door de vermelding ernstig nadeel kan ontstaan. Van een verleende of aangevraagde ontheffing wordt in de toelichting melding gemaakt (artikel 2:379 lid 4 BW).

813 Indien een deelneming aandelen uitgeeft, kan bij de deelnemende rechtspersoon een verwateringsresultaat ontstaan (zie alinea 501). **De rechtspersoon dient de aard en omvang en de wijze van verwerking van verwateringswinsten en -verliezen in de toelichting te vermelden.**

814 Bij inkoop van eigen aandelen door de deelneming kan voor de deelnemende rechtspersoon sprake zijn van een toename van het relatieve belang in de deelneming (zie alinea 504). **De rechtspersoon dient de aard en omvang en de wijze van verwerking van een toename van het relatieve belang in de toelichting te vermelden.**

815 Indien ten aanzien van de waardering van deelnemingen in de enkelvoudige jaarrekening wordt afgeweken van de toepassing van de vermogensmutatiemethode overeenkomstig artikel 2:389 BW worden de gegronde redenen hiervoor in de toelichting vermeld (artikel 2:389 lid 9 BW).

816 De rechtspersoon die volledig aansprakelijk vennoot is van een vennootschap onder firma of van een commanditaire vennootschap, is onbeperkt voor alle schulden van de vennootschap aansprakelijk.

Voor zover dit noodzakelijk is voor het in artikel 2:362 lid 1 BW bedoelde inzicht dient over deze onbeperkte aansprakelijkheid in de toelichting informatie te worden gegeven. Indien daartoe aanleiding is dient een voorziening te worden getroffen (zie ook hoofdstuk 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa).

817 **Voor belangen in coöperaties dienen de artikelen 2:379 en 414 BW naar analogie te worden toegepast.**

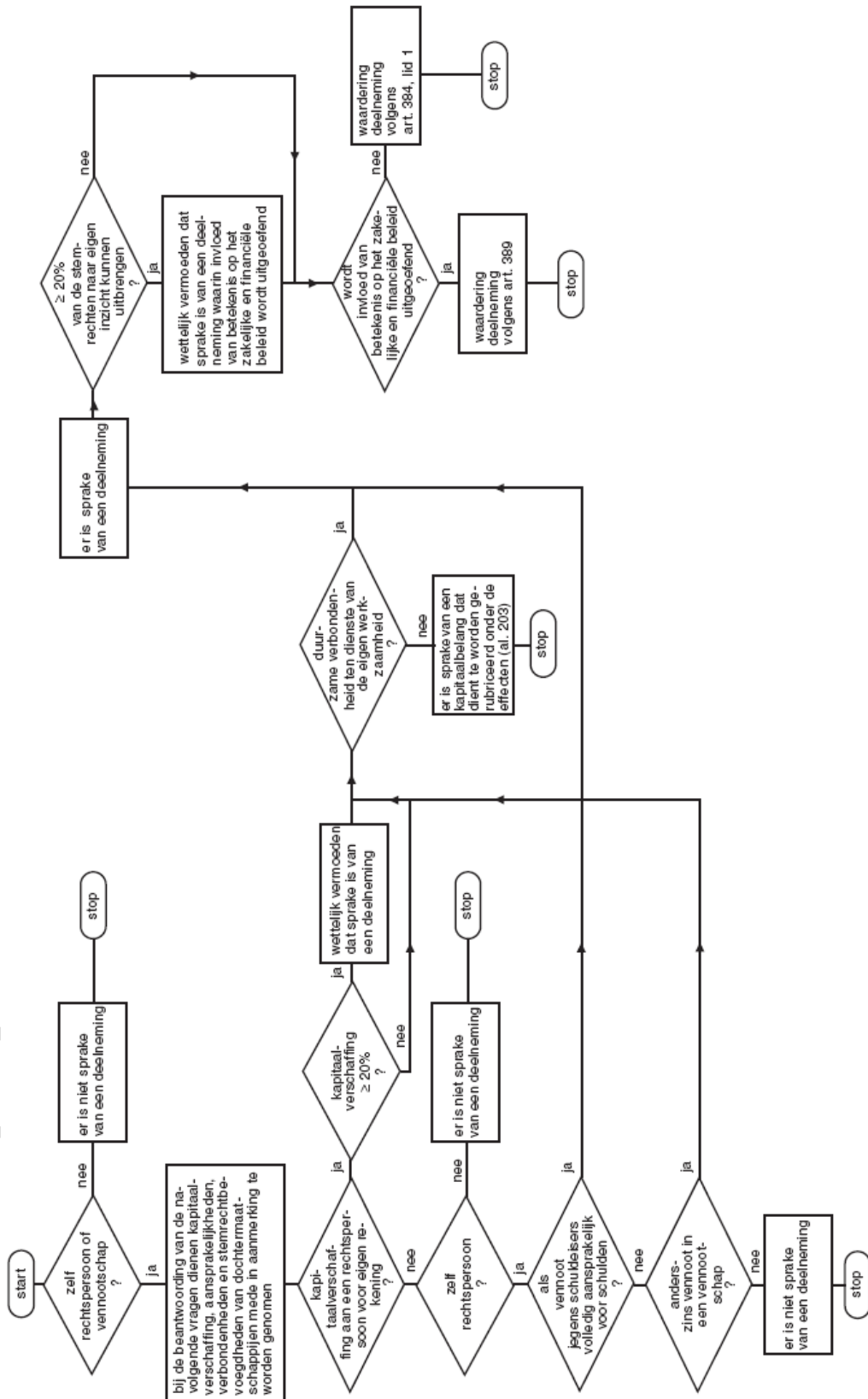
818 **In de toelichting dient het niet-verwerkte aandeel in het verlies van deelnemingen te worden vermeld, zowel voor het aandeel dat betrekking heeft op de verslagperiode als cumulatief.**

819 Op grond van artikel 2:376 BW duidt de rechtspersoon aan en licht toe dat hij geheel of ten dele instaat voor de schulden van de deelneming respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming tot betaling van de schulden in staat te stellen.

820 De rechtspersoon neemt voor buiten de groep staande verbonden maatschappijen overeenkomstige toelichtingen op als voor groepsmaatschappijen (artikel 2:361 lid 4 BW). Tot de buiten de groep staande verbonden maatschappijen behoren:

- a. niet tot de groep behorende moedermaatschappijen;
- b. niet tot de groep behorende dochtermaatschappijen van niet tot de groep behorende moedermaatschappijen;
- c. niet tot de groep behorende dochtermaatschappijen van groepsmaatschappijen;
- d. niet tot de groep behorende eigen dochtermaatschappijen.

821 Op grond van artikel 2:361 lid 4 BW worden vorderingen op overige verbonden maatschappijen afzonderlijk vermeld (zie alinea 701).

214 Bijlage 2   **Voorbeeld uitgifte van aandelen door de deelneming**

Het onderstaande voorbeeld verduidelijkt de toepassing van alinea 501.

A heeft een 40%-belang in B, bestaande uit 40.000 aandelen van nominaal € 1. B heeft een geplaatst aandelenkapitaal van nominaal € 100.000. De nettovermogenswaarde van B, die gelijk is aan de zichtbaar intrinsieke waarde volgens de balans van B, bedraagt € 2.000.000. A heeft haar belang in B daarom gewaardeerd op haar relatieve belang in deze nettovermogenswaarde, zijnde € 800.000 (40% van € 2.000.000) (€ 20 per aandeel).

Stel nu dat B nieuwe aandelen uitgeeft nominaal € 60.000 bij een nieuw toe te treden aandeelhouder. Deze aandeelhouder stort op deze aandelen:

- (i) € 18 per aandeel = € 1.080.000, of
- (ii) € 22 per aandeel = € 1.320.000

Ad (i). Totaal nominaal aandelenkapitaal B = € 160.000

Totale nettovermogenswaarde B = € 3.080.000

A heeft € 40.000 nominaal, dit is nog een 25%-belang in B.

De nettovermogenswaarde van dit belang bedraagt € 770.000 (25% van € 3.080.000).

Er is dus sprake van een verwateringsverlies voor A van € 30.000² (€ 800.000 -/ € 770.000) (Dit verlies dient volgens alinea 501 te worden verwerkt ten laste van het resultaat dan wel rechtstreeks t.l.v. het eigen vermogen (overige reserves)).

Ad (ii) Totaal nominaal aandelenkapitaal B = € 160.000.

Totale nettovermogenswaarde B = € 3.320.000

A heeft € 40.000 nominaal, dit is nog een 25%-belang in B. De nettovermogenswaarde van dit belang bedraagt € 830.000 (25% van € 3.320.000). Er is dus sprake van een verwateringswinst voor A van € 30.000 (€ 830.000 -/ € 800.000). Deze winst dient volgens alinea 501 te worden verwerkt ten gunste van het resultaat dan wel rechtstreeks ten gunste van het eigen vermogen.

---

2. De nieuwe aandeelhouder stort relatief t.o.v. de nettovermogenswaarde per aandeel bij (i) € 2 te weinig en bij (ii) € 2 te veel. Dit is totaal bij (i) € 120.000 (60.000 x € 2) te weinig en bij (ii) € 120.000 (60.000 x € 2) te veel. BV A heeft hierin een uiteindelijk 25%-belang. Dit is € 30.000 (25% van € 120.000).

214 Bijlage 3 **Voorbeeld inkoop van aandelen door de deelneming**

Het onderstaande voorbeeld verduidelijkt de toepassing van alinea 504.

Uitgangspositie is gelijk aan het voorbeeld in bijlage 2. A heeft een 40%-belang in B, bestaande uit 40.000 aandelen van nominaal € 1. B heeft een geplaatst aandelenkapitaal van nominaal € 100.000. De nettovermogenswaarde van B, die gelijk is aan de zichtbaar intrinsieke waarde volgens de balans van B, bedraagt € 2.000.000. B heeft haar belang in B daarom gewaardeerd op haar relatieve belang in deze nettovermogenswaarde, zijnde € 800.000 (40% van € 2.000.000) (€ 20 per aandeel). Stel nu dat B € 20.000 nominaal aandelenkapitaal inkoop (en intrekt) van de andere aandeelhouder van B voor:

- (i) € 15 per aandeel = € 300.000, of
- (ii) € 25 per aandeel = € 500.000

Ad (i). Totaal geplaatst aandelenkapitaal B is dan € 80.000 nominaal.

De nettovermogenswaarde van B bedraagt dan € 1.700.000 (€ 2.000.000 -/- (20.000 x € 15)). A heeft hierin een 50%-belang. Dit is € 850.000. Volgens alinea 504 dient A de toename van de nettovermogenswaarde van haar deelneming ad € 50.000 te verwerken als negatieve goodwill, in overeenstemming met alinea 235 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames, dan wel rechtstreeks ten gunste van het eigen vermogen (in de post Overige reserves) te verwerken.

Ad (ii). Totaal geplaatst aandelenkapitaal B is dan € 80.000 nominaal.

De nettovermogenswaarde van B bedraagt dan € 1.500.000 (€ 2.000.000 -/- (20.000 x € 25)). A heeft hierin een 50%-belang. Dit is € 750.000. Volgens alinea 504 dient B de afname van de nettovermogenswaarde van haar deelneming ad € 50.000 te verwerken als positieve goodwill, in overeenstemming met alinea 218 van hoofdstuk 216 Fusies en overnames, dan wel rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen (in de post Overige reserves) te verwerken.